

Asistovaná reprodukce v ČR a její proměna v čase

Jitka Jírová a kol. ÚZIS

Dostupnost asistované reprodukce v ČR

1982 – první dítě z umělého oplodnění narozené v Československu

Od 1997

Úhrada asistované reprodukce zakotvena v zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.
Hrazeny maximálně 3 cykly, ženám do 39 let.

Od 1. 4. 2012

Hrazeny až 4 cykly AR, pokud v prvních dvou bylo transferováno pouze 1 embryo

- a) ženám s oboustrannou neprůchodností vejcovodů ve věku **od 18 do 39 let**,
- b) ostatním ženám ve věku **od 22 do 39 let**.

Od 1. 1. 2022 došlo novelou zákona (č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) k navýšení/jasnému vymezení věkové hranice pro úhradu služeb poskytnutých v souvislosti s umělým oplodněním **z 39 let na 40 let**.

Od 1.11.2024 dochází k evidenci dárců gamet, vč. údajů o vyloučení z dárcovství.

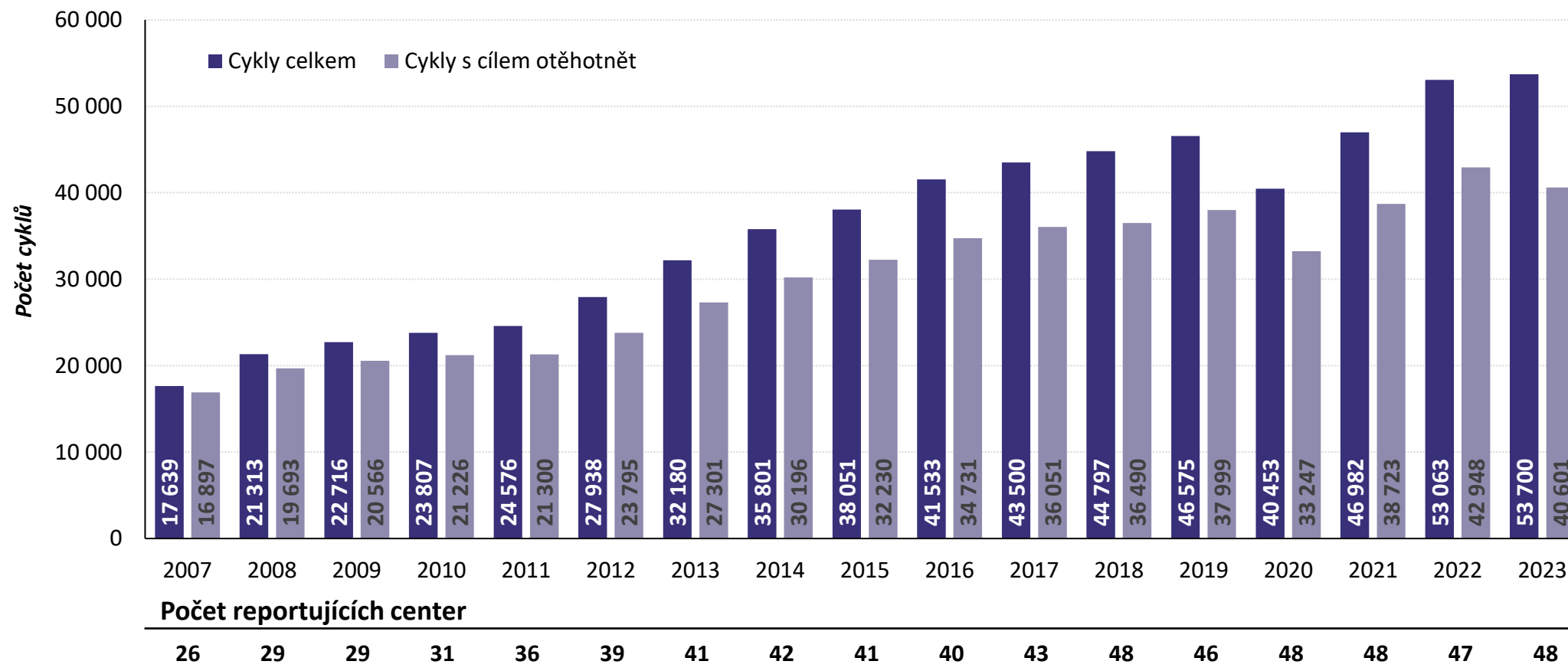
Celostátní evidence asistované reprodukce – od roku 2007 (plný provoz).

Počet cyklů a počet center asistované reprodukce

2007–2023

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Asistované reprodukce

Poznámka: počty AR odpovídají stavu registru k 24. 10. 2024

3x

2x

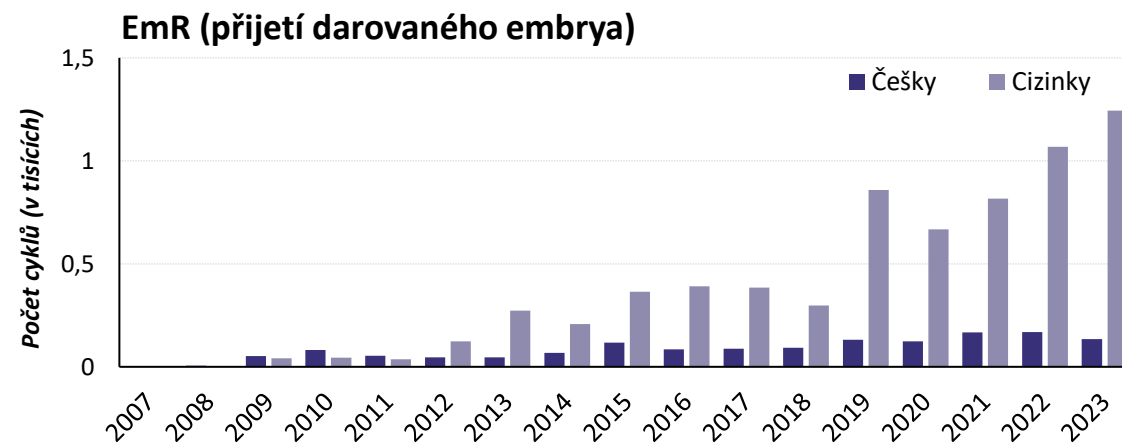
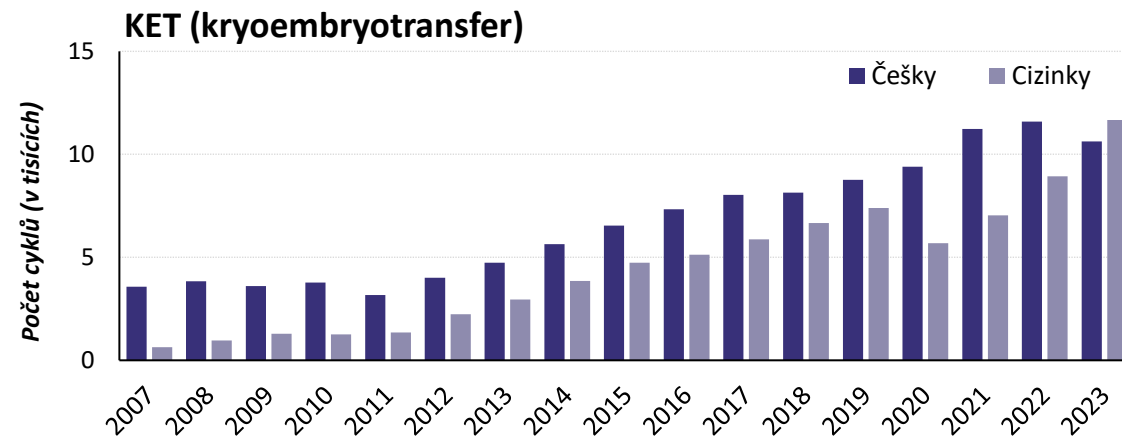
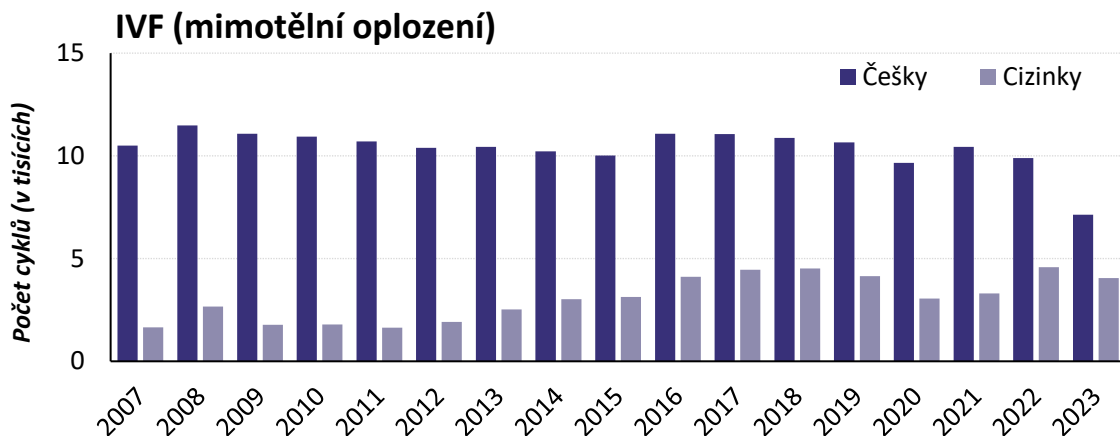
Cykly s cílem otěhotnět: IVF (mimotělní oplodnění), PGT (preinplantační genetické testování), OoR (přijetí darovaného oocytu), KET (kryoembryotransfer), EmR (přijetí darovaného embrya)

Cíl cyklu a státní občanství

2007–2023

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Asistované reprodukce

Poznámka: počty AR odpovídají stavu registru k 24. 10. 2024

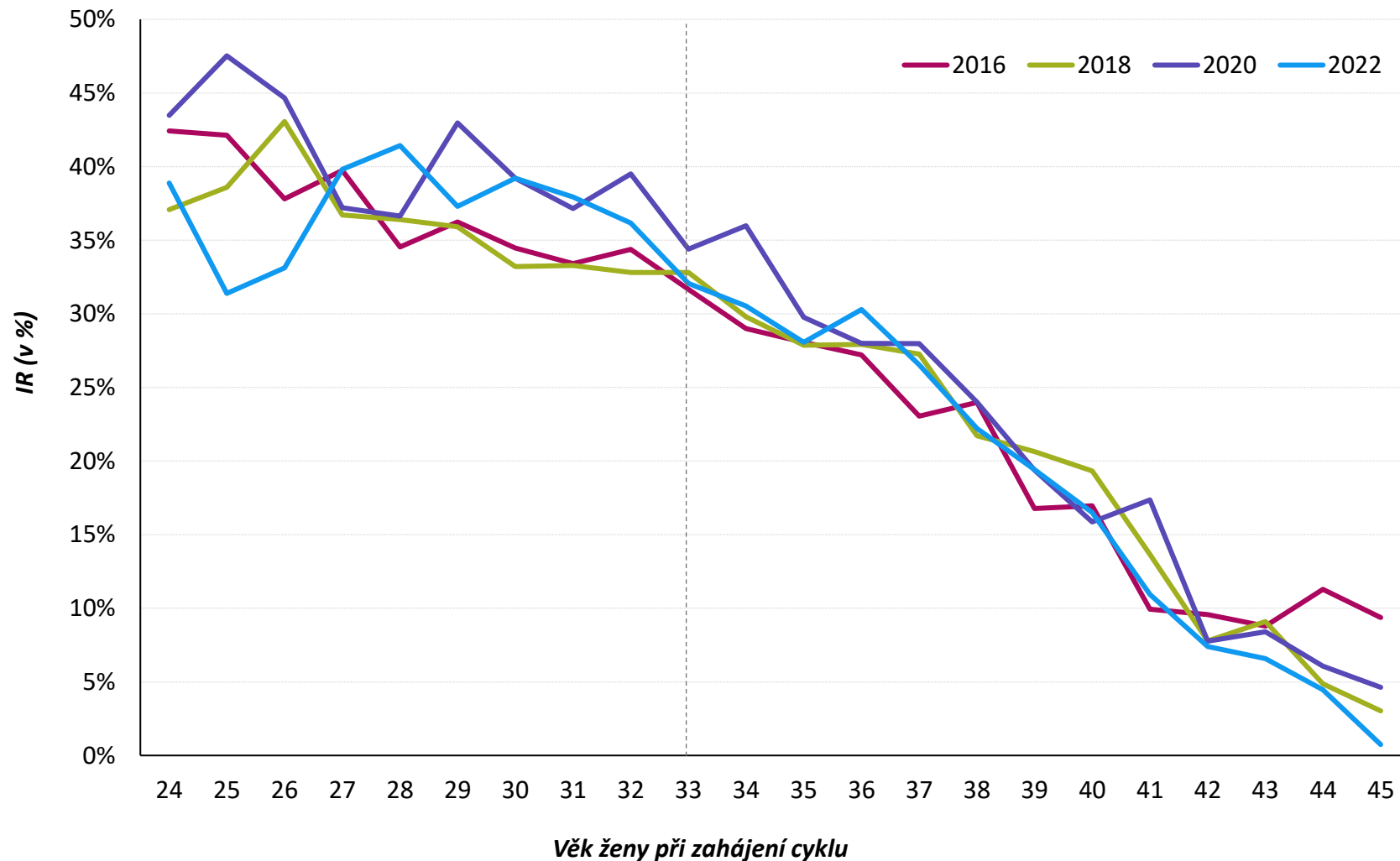

Implantation rate (IR) po cyklech s cílem IVF podle věku

2016–2022

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Asistované reprodukce

Poznámka: počty AR odpovídají stavu registru k 24. 10. 2024

- základní parametr efektivity AR
- Podíl uchycených embryí ku počtu transferovaných
- odráží přirozený biologický proces stárnutí oocytů a s ním spojenou sníženou efektivitu (jak přirozeného, tak umělého oplození)

Porody bez/po asistované reprodukci

2013–2023

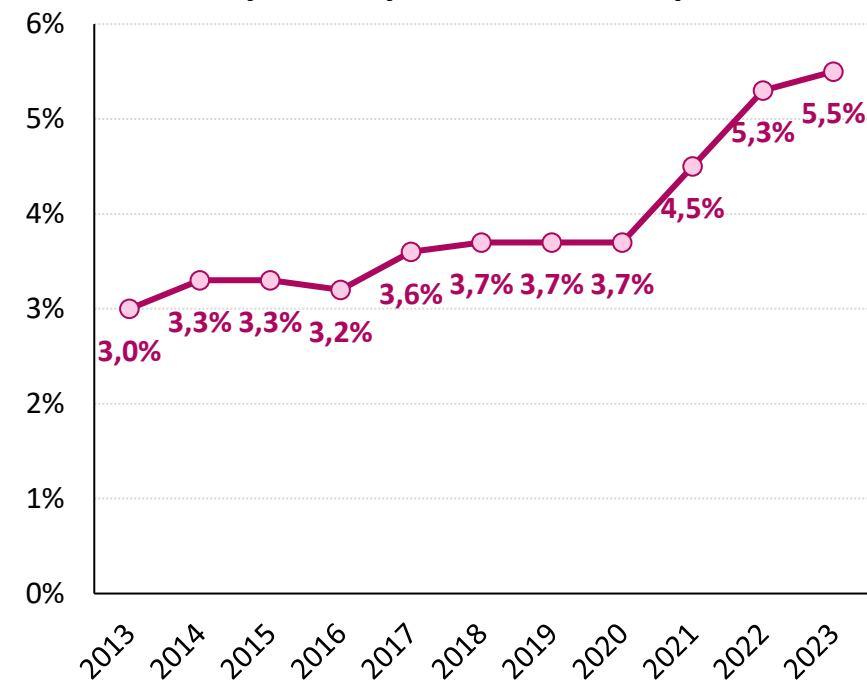
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Rodiček + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Metodika: K datům o porodech v daném kalendářním roce byly připojeny cykly asistované reprodukce s provedeným embryotransferem 22-44 týdnů před porodem. Do celkové počtu porodů započítány pouze porody žen s unikátním identifikačním číslem (bez cizinek s náhradním identifikátorem). Propojitelná data na základě id ženy jsou k dispozici od roku 2013.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Porody celkem	103 902	106 971	106 092	106 205	107 960	107 668	105 606	104 142	105 620	95 608	84 663
po AR	3 081	3 546	3 497	3 424	3 881	3 992	3 952	3 881	4 745	5 104	4 626
%	3,0 %	3,3 %	3,3 %	3,2 %	3,6 %	3,7 %	3,7 %	3,7 %	4,5 %	5,3 %	5,5 %
bez AR	100 821	103 425	102 595	102 781	104 079	103 676	101 654	100 261	100 875	90 504	80 037
%	97,0 %	96,7 %	96,7 %	96,8 %	96,4 %	96,3 %	96,3 %	96,3 %	95,5 %	94,7 %	94,5 %

Podíl porodů po asistované reprodukci

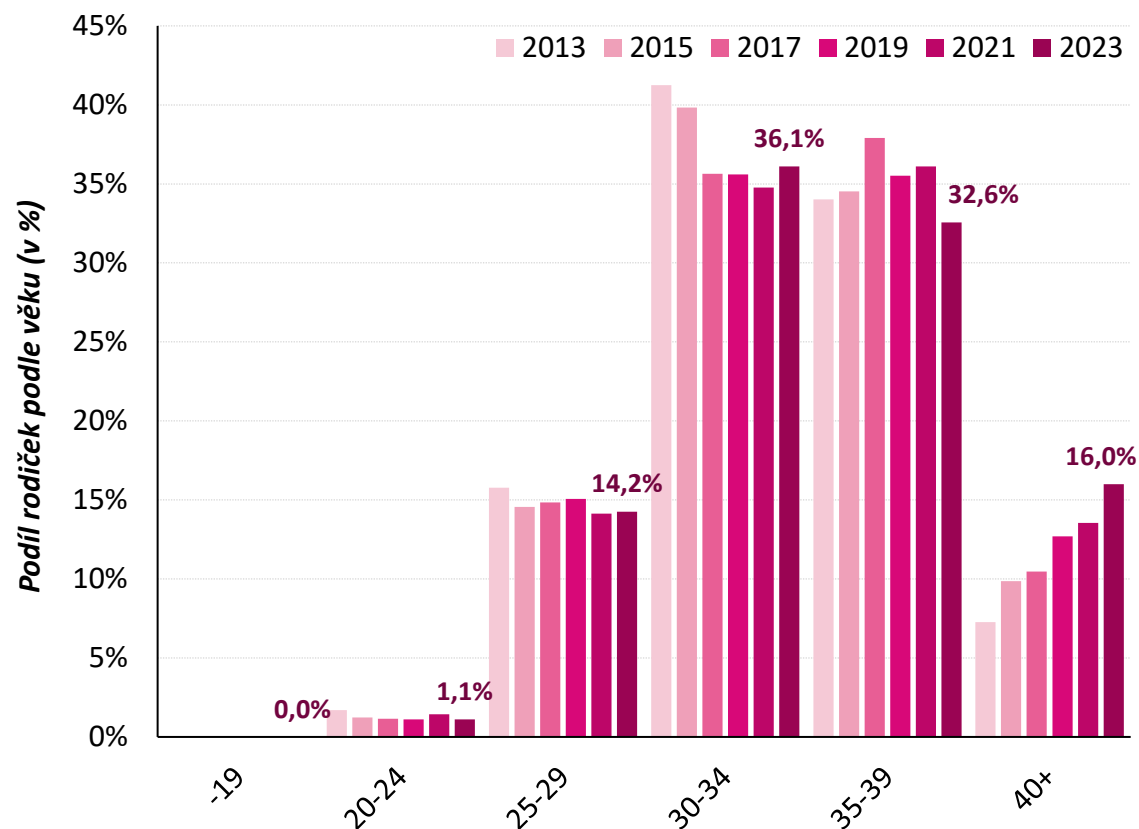
Věk rodiček

2013–2023

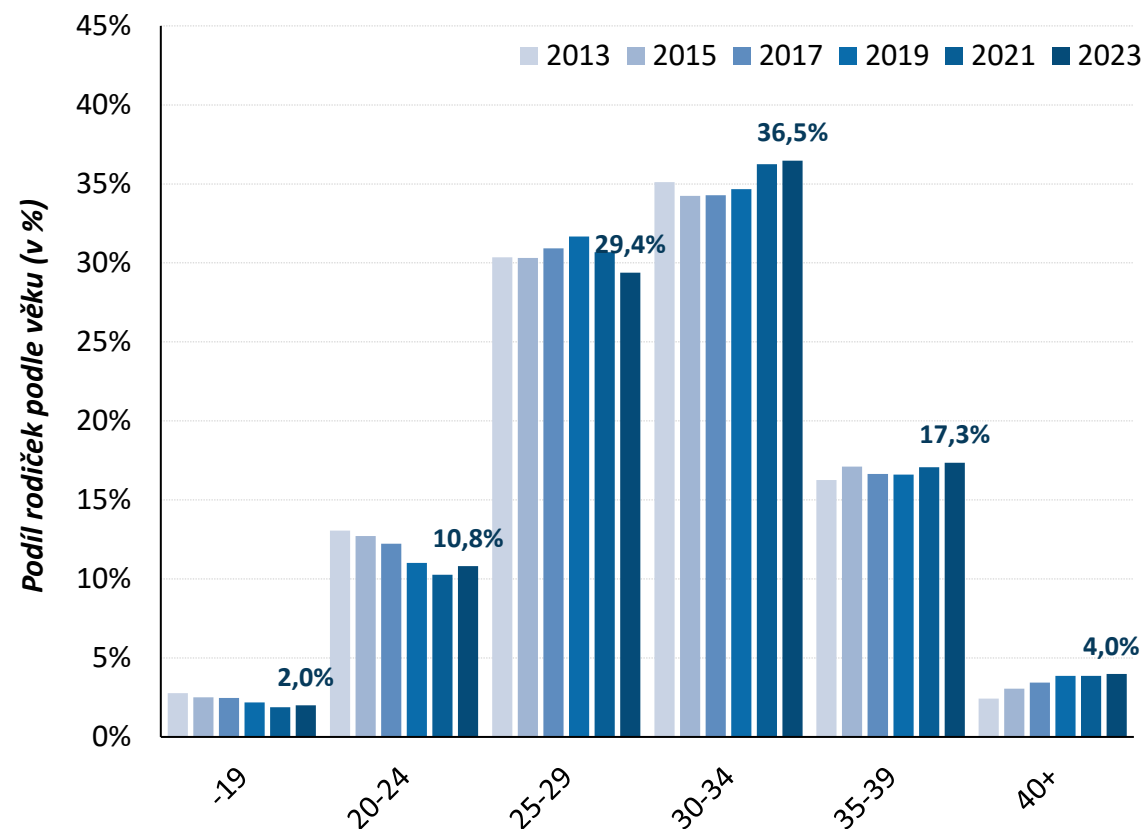
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Rodiček + Asistovaná reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Po asistované reprodukci

Bez asistované reprodukce

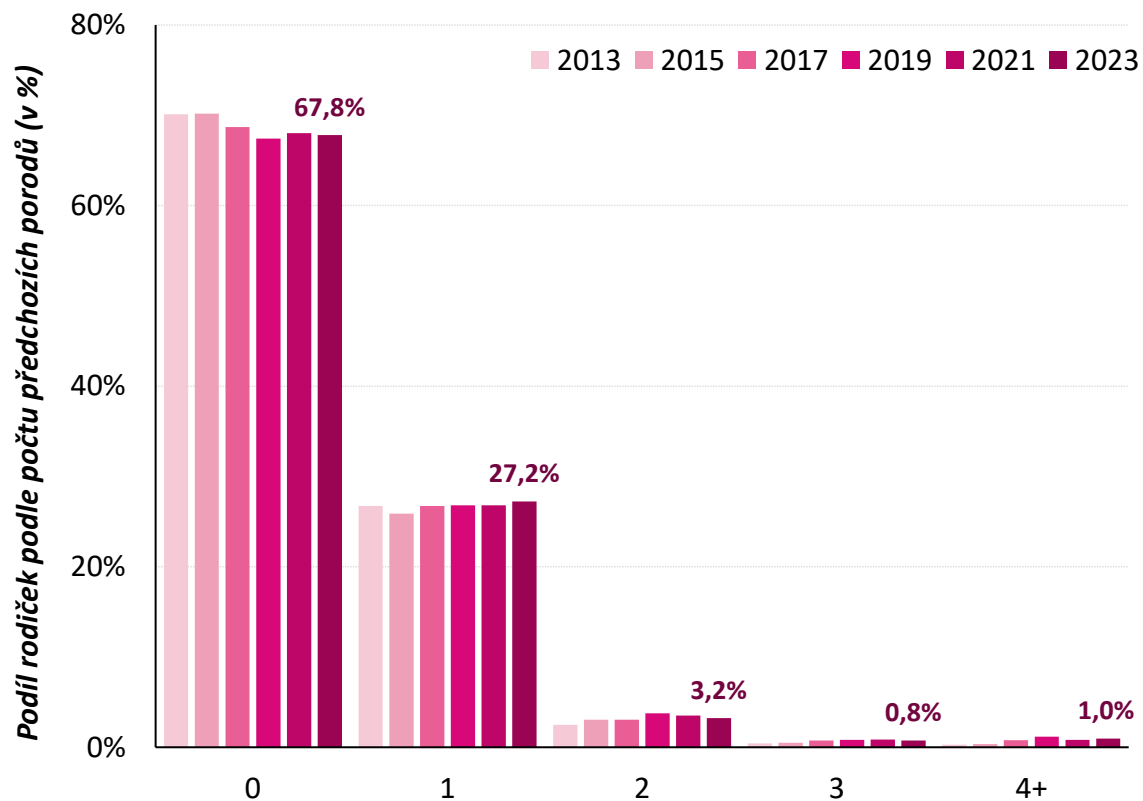
Rodičky podle počtu předchozích porodů (parita)

2013–2023

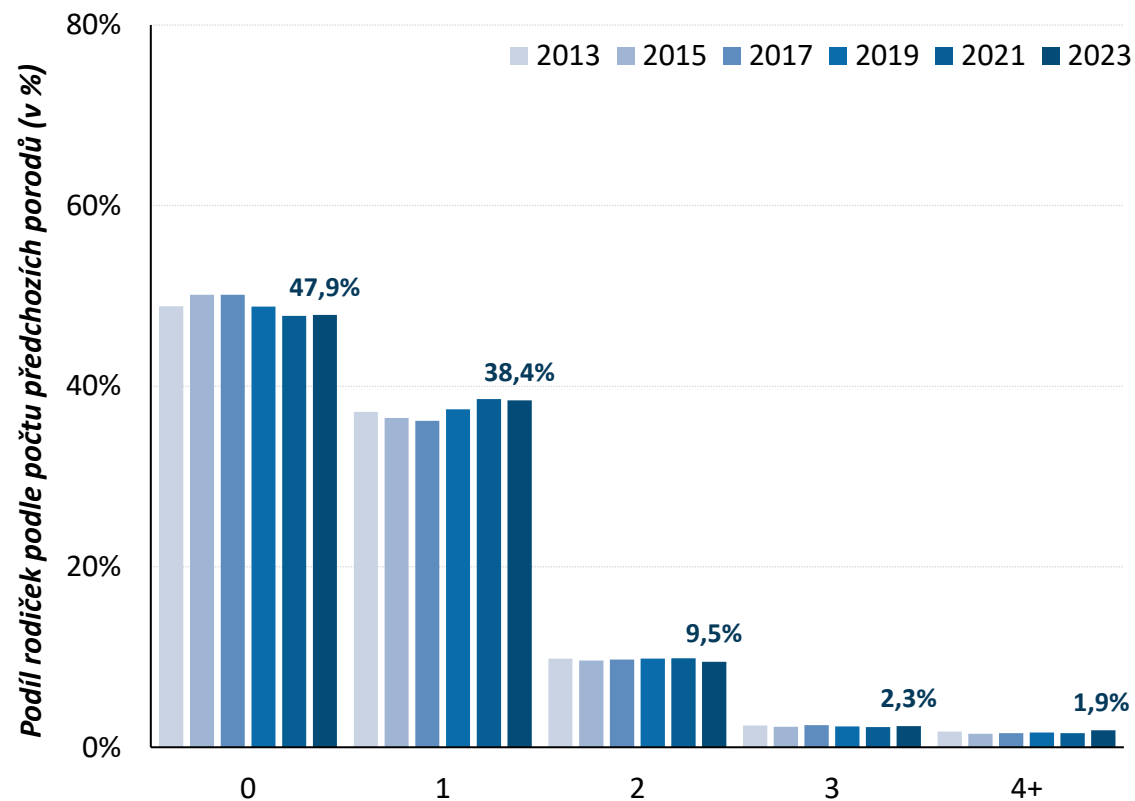
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Rodiček + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Po asistované reprodukci

Bez asistované reprodukce

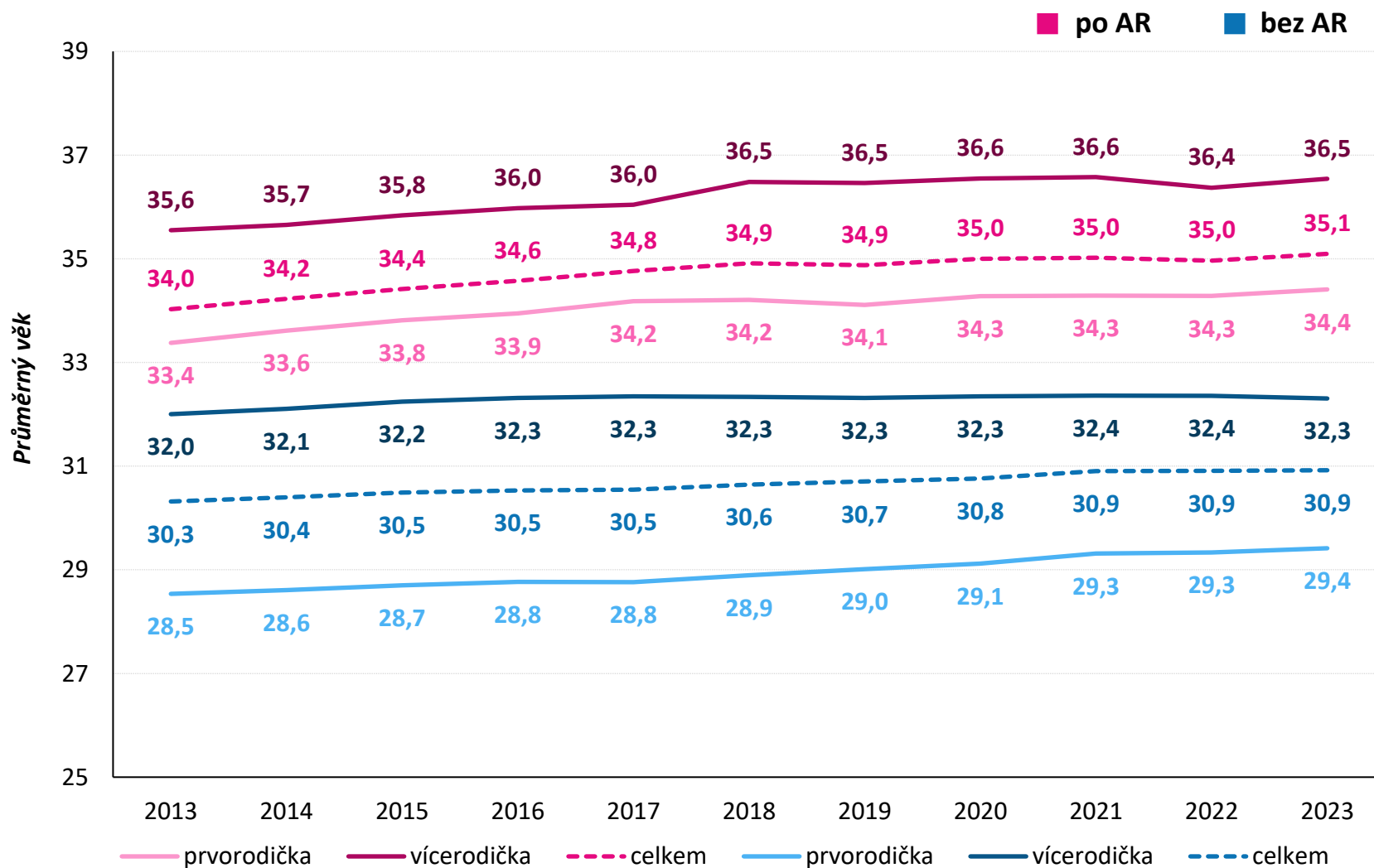

Průměrný věk rodiček podle parity

2013–2023

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Rodiček + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Průměrný věk prvorodiček po asistované reprodukci je o **5 let** vyšší než prvorodiček se spontánním těhotenstvím.

Vícerodičky po asistované reprodukci jsou starší o **4,2 roku**.

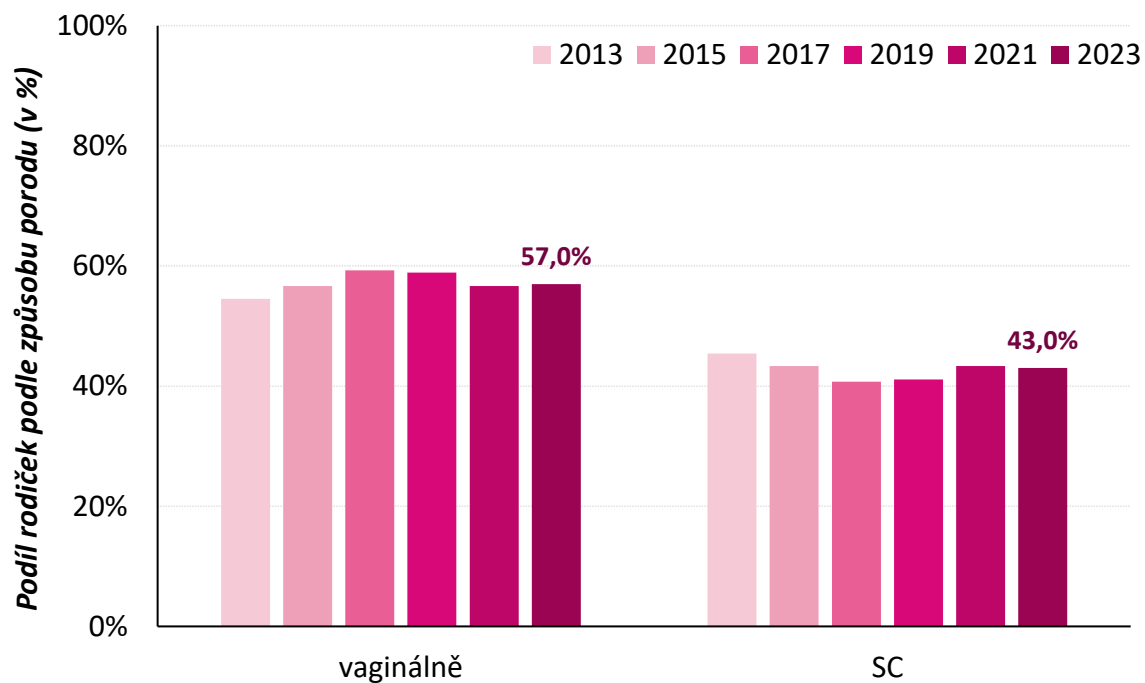
Rodičky podle způsobu porodu

2013–2023

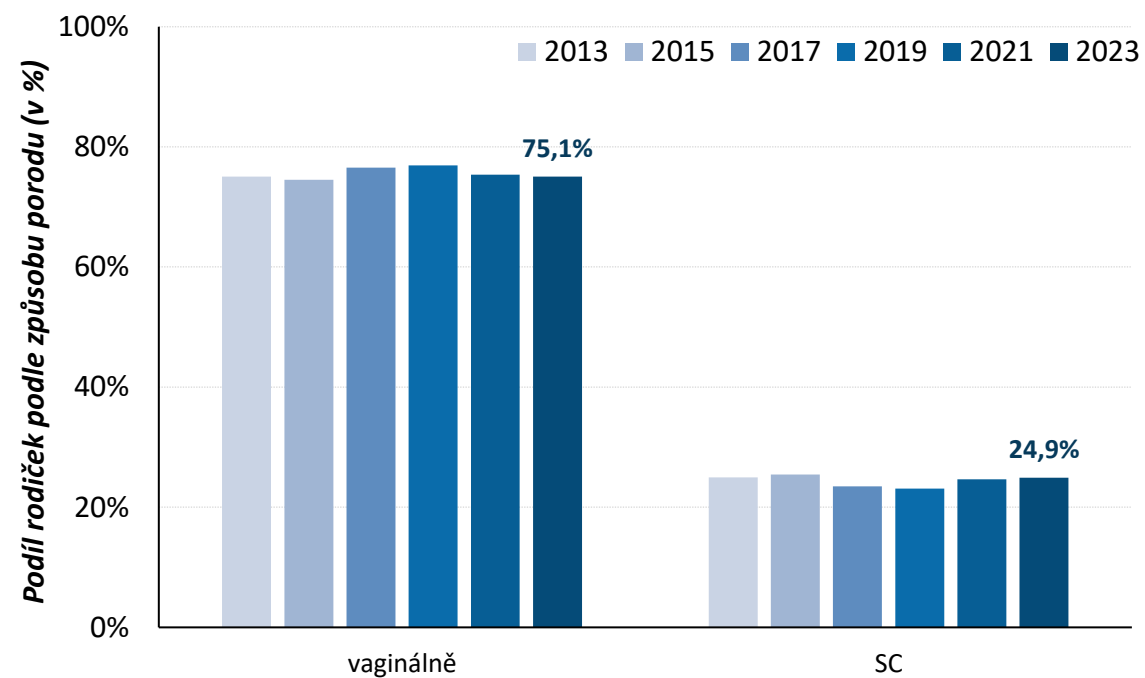
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Rodiček + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Po asistované reprodukci

Bez asistované reprodukce

Živě narození bez/po asistované reprodukci

2013–2023

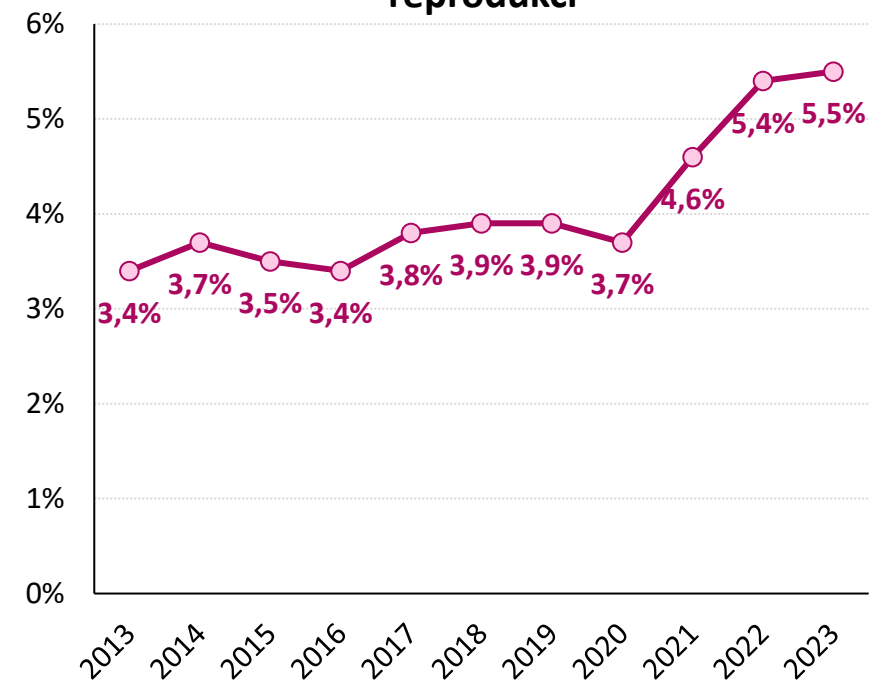
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Metodika: K datům o narozených v daném kalendářním roce byly připojeny cykly asistované reprodukce s provedeným embryotransferem 22-44 týdnů před porodem. Do celkové počtu narozených byli započítáni pouze ti s unikátním identifikačním číslem matky (bez cizinek s náhradním identifikátorem). Propojitelná data na základě id matky jsou k dispozici od roku 2013.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Živě narození	103 541	106 881	107 272	107 631	109 156	108 792	106 599	107 335	107 313	96 255	85 495
po AR	3 473	3 924	3 766	3 662	4 122	4 196	4 139	4 018	4 910	5 232	4 729
%	3,4%	3,7%	3,5%	3,4%	3,8%	3,9%	3,9%	3,7%	4,6%	5,4%	5,5%
bez AR	100 068	102 957	103 506	103 969	105 034	104 596	102 460	103 317	102 403	91 023	80 766
%	96,6%	96,3%	96,5%	96,6%	96,2%	96,1%	96,1%	96,3%	95,4%	94,6%	94,5%

Podíl živě narozených po asistované reprodukci

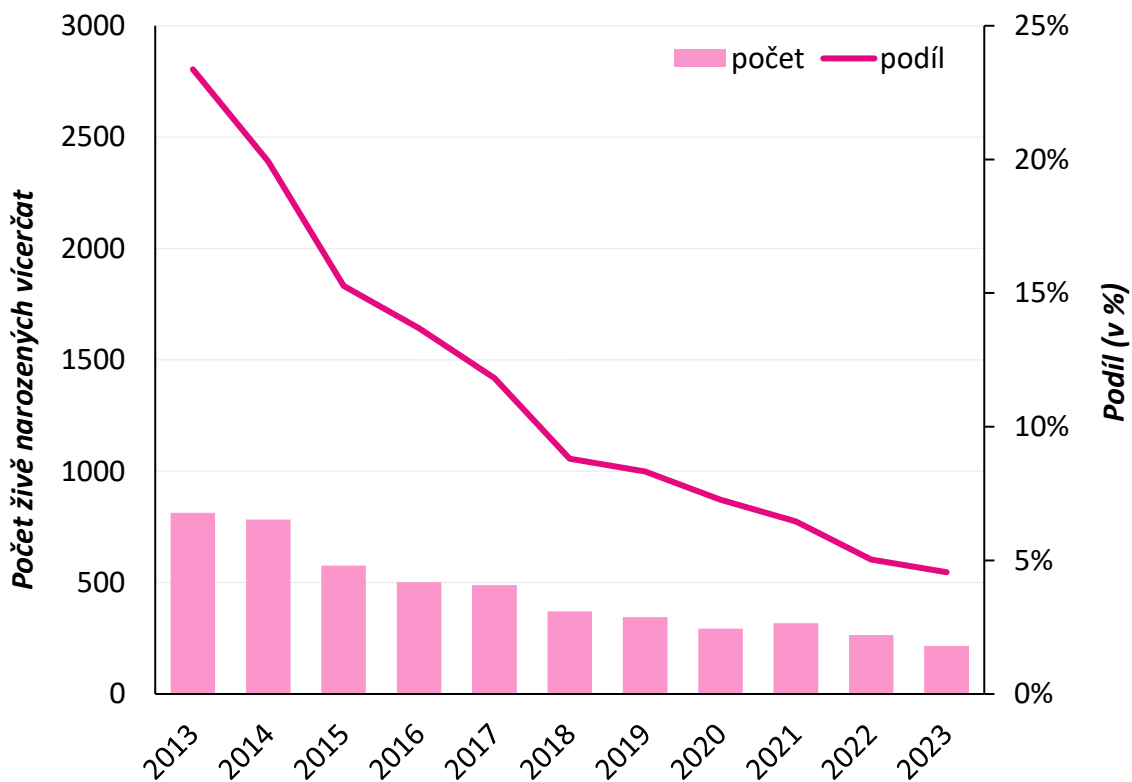
Vývoj počtu a podílu narozených vícčet

2013–2023

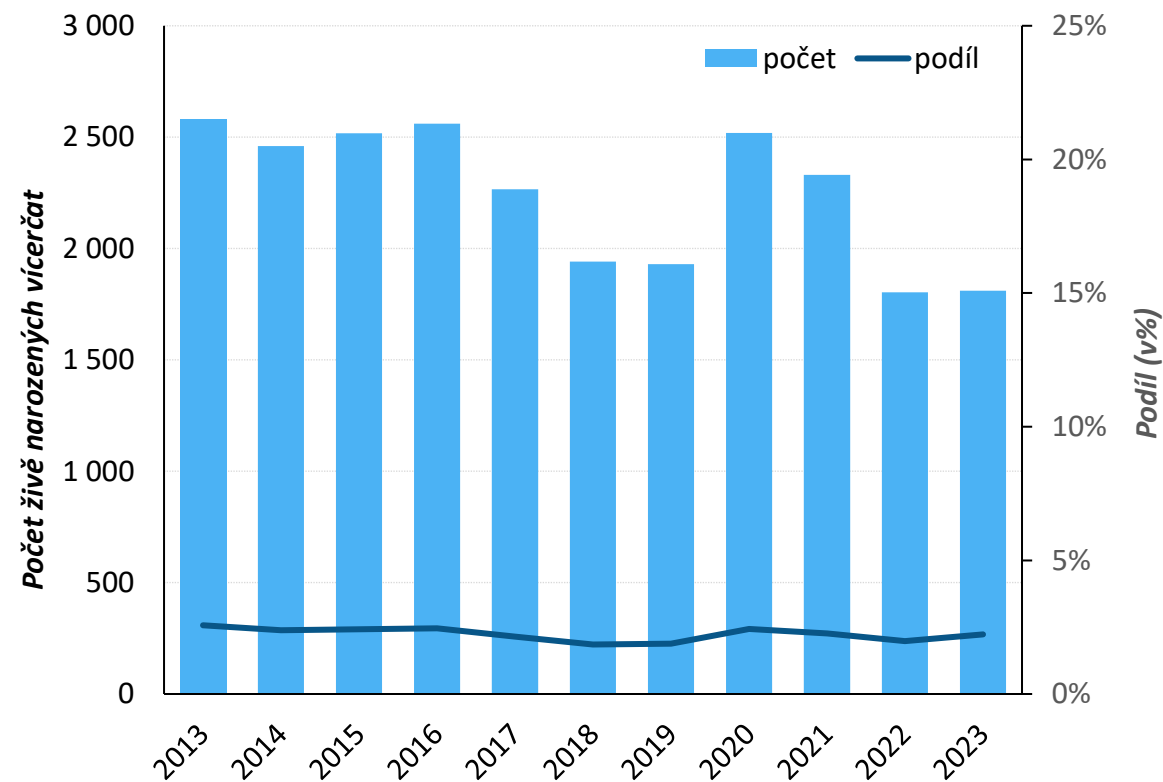
Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Po asistované reprodukci

Bez asistované reprodukce

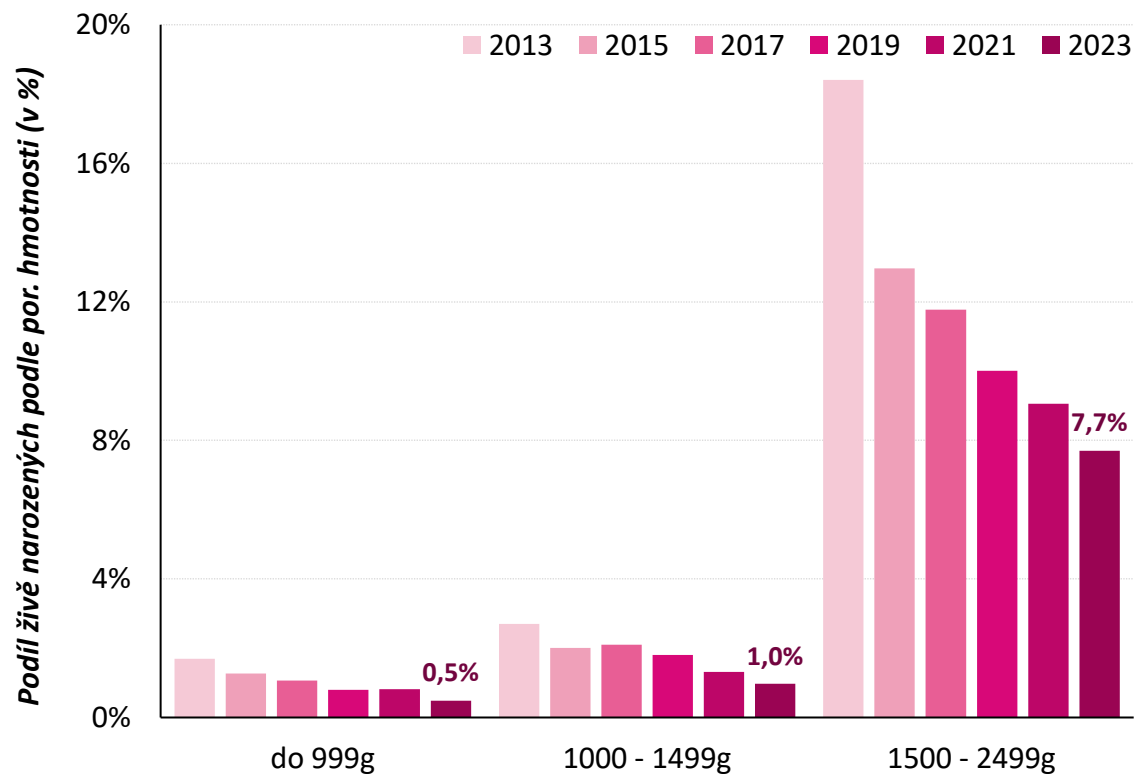
Živě narození s nízkou porodní hmotností

2013–2023

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

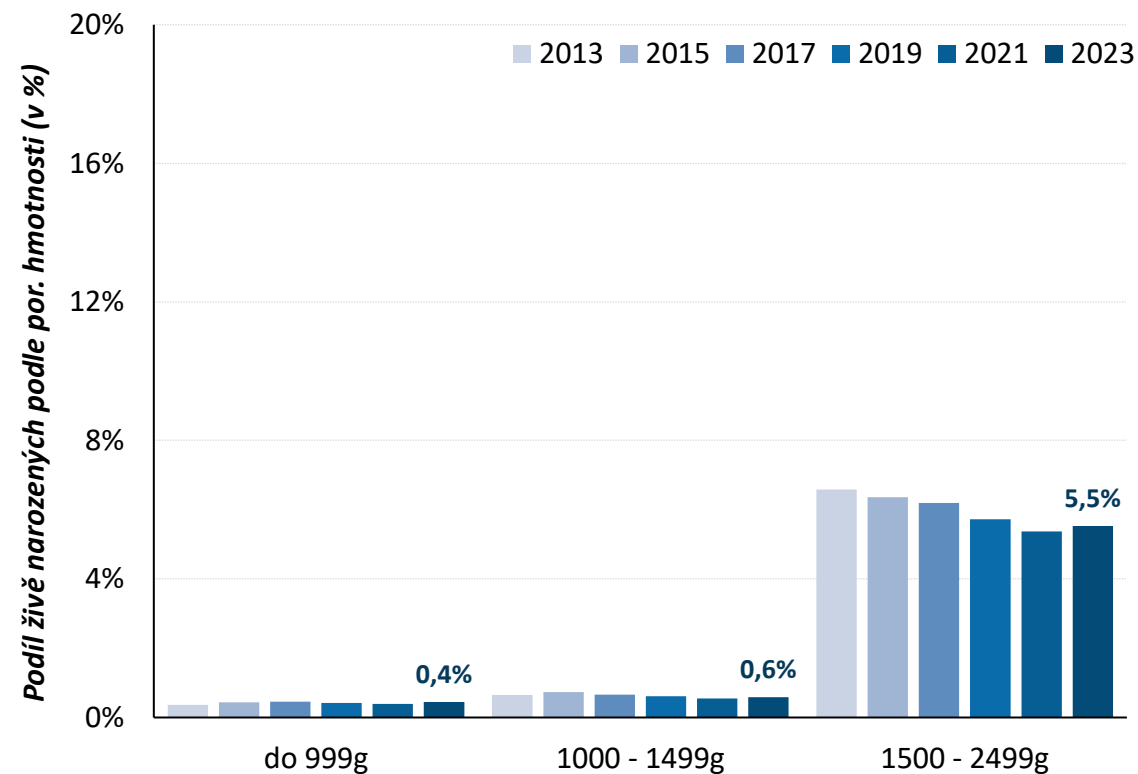
Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Po asistované reprodukci

9,2 % živě narozených s porodní hmotností do 2,5 kg

Bez asistované reprodukce

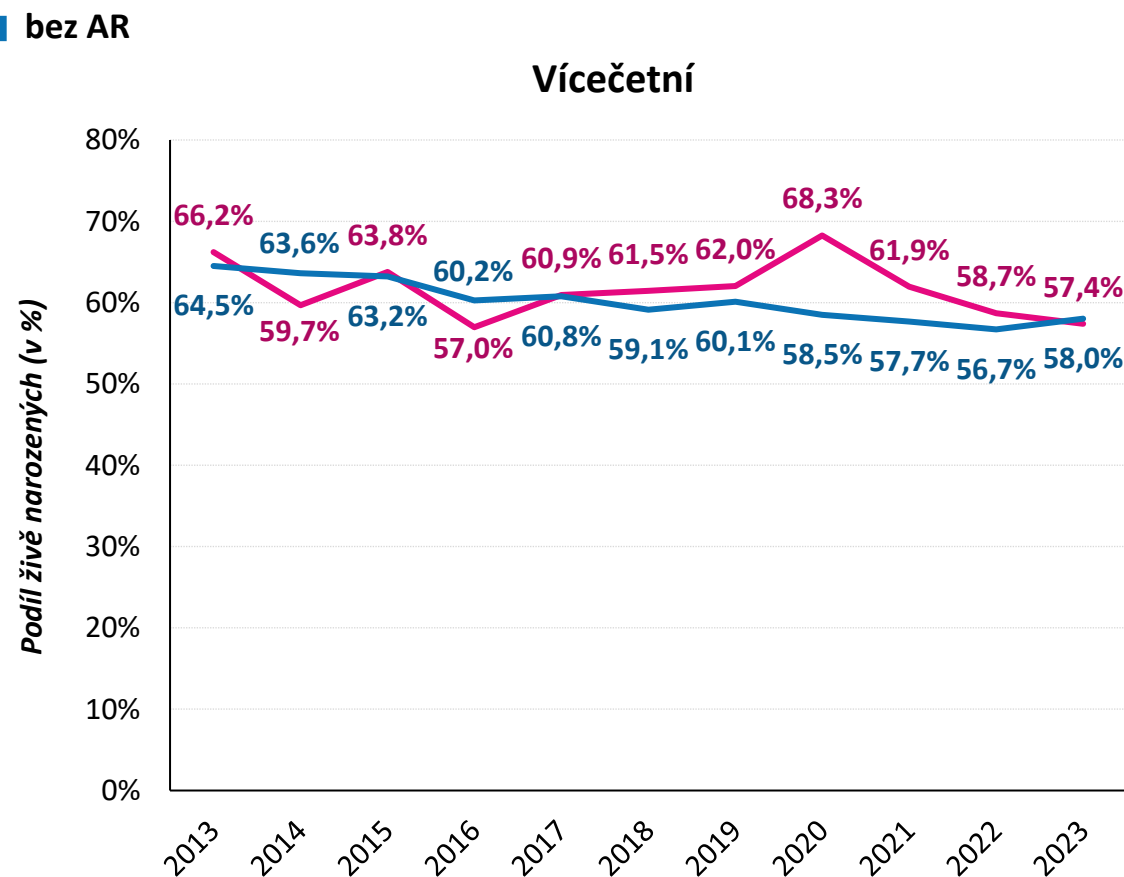
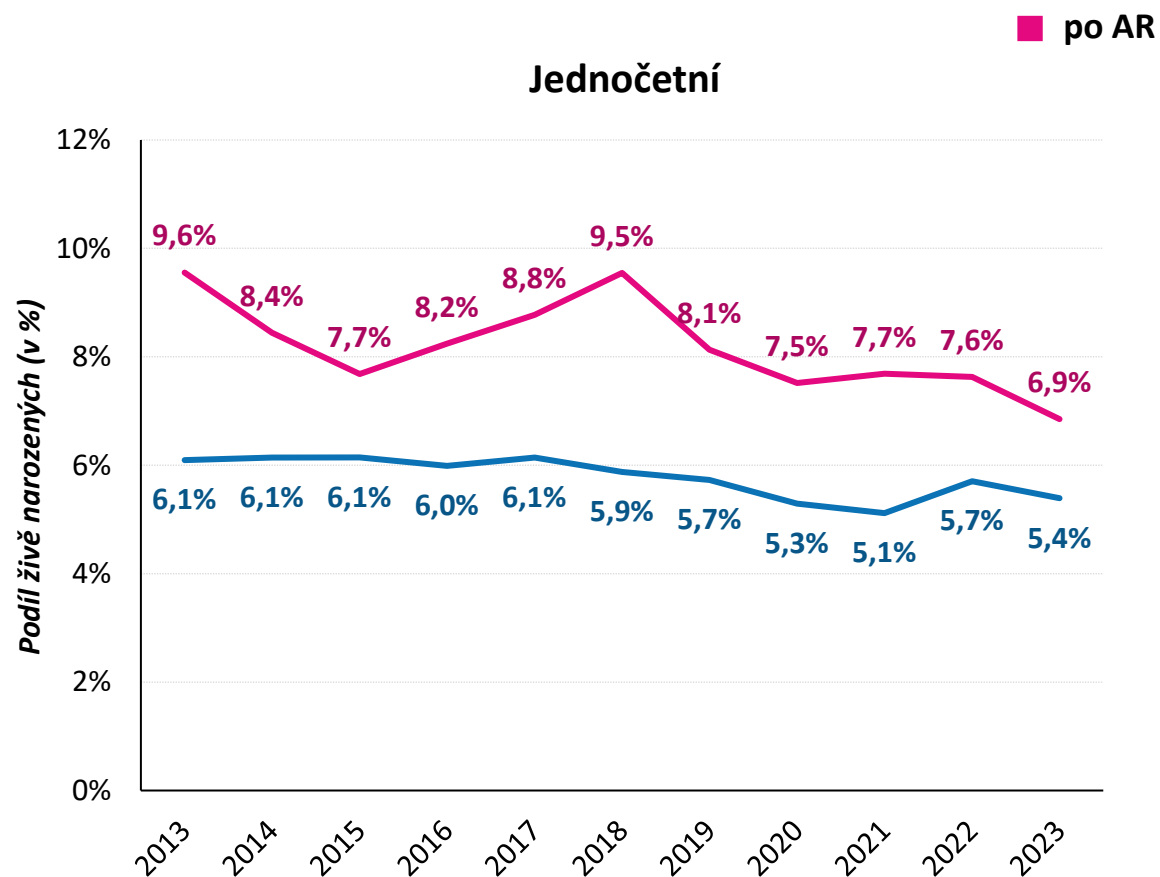
6,6 % živě narozených s porodní hmotností do 2,5 kg

Živě narození s nízkou porodní hmotností podle četnosti

2013–2023

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

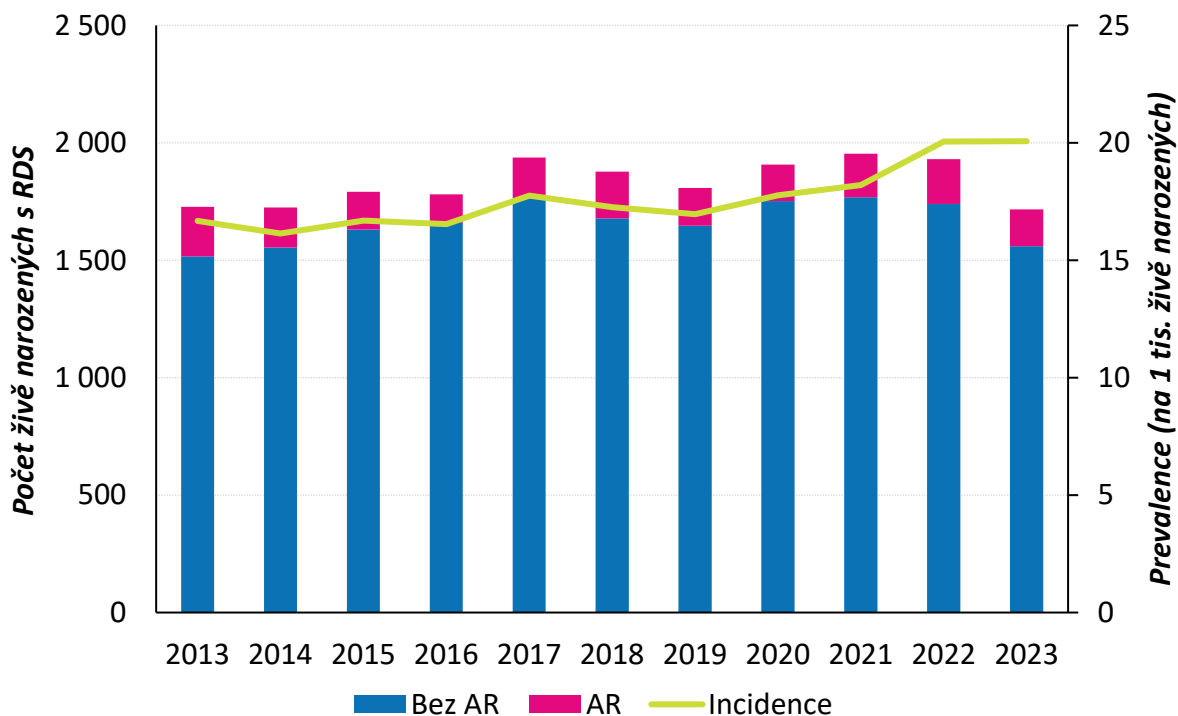
Morbidita – př. Syndrom dechové tísně (RDS – Respiratory distress syndrome)

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

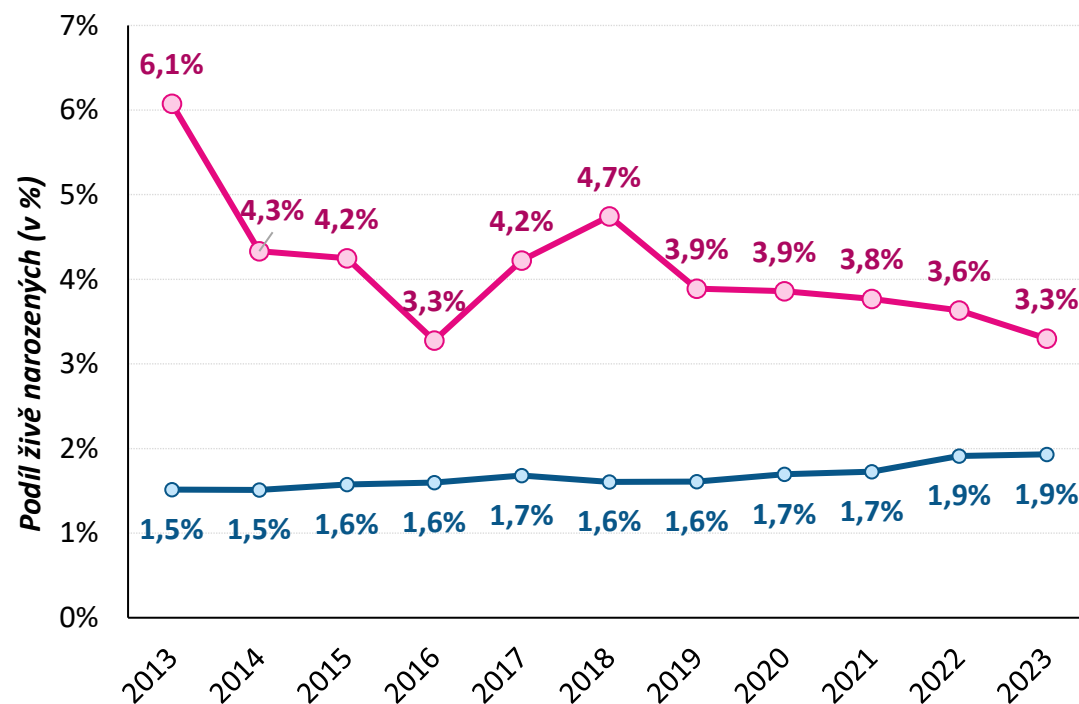
Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

RDS je způsoben anatomickou a funkční nezralostí plic. Postihuje téměř výlučně nezralé novorozence, incidence a zejména závažnost RDS je nepřímo úměrná stupni zralosti.

Živě narození s RDS

Podíl narozených po/bez AR s RDS

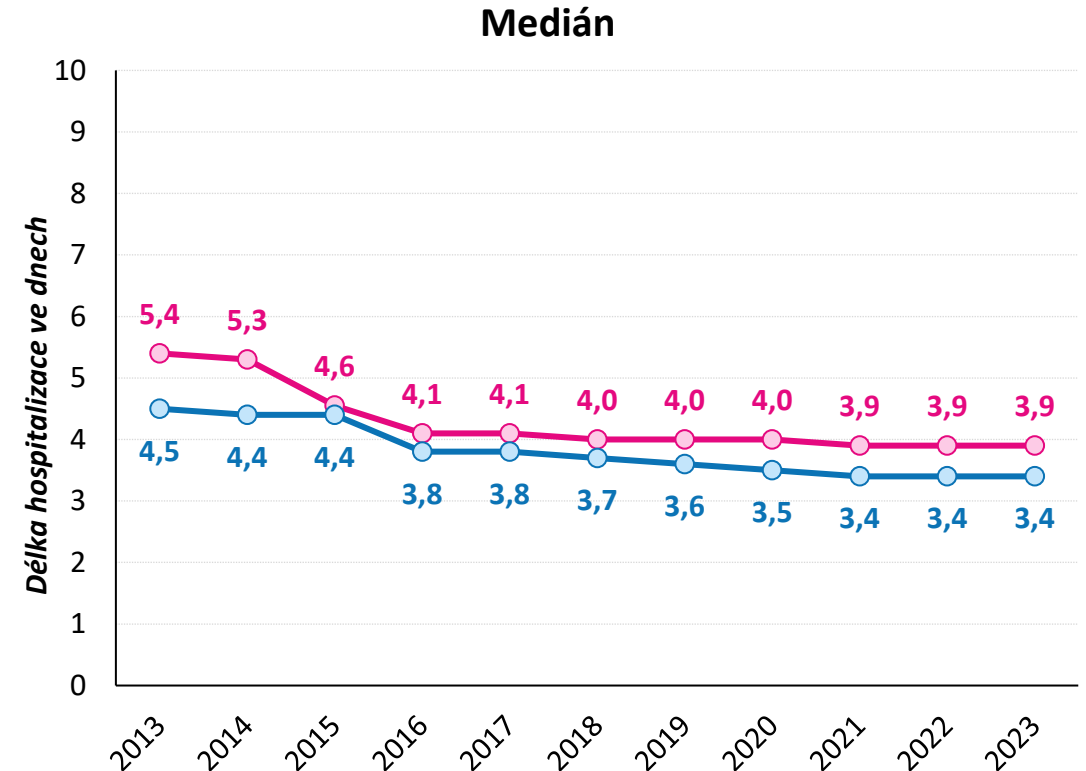
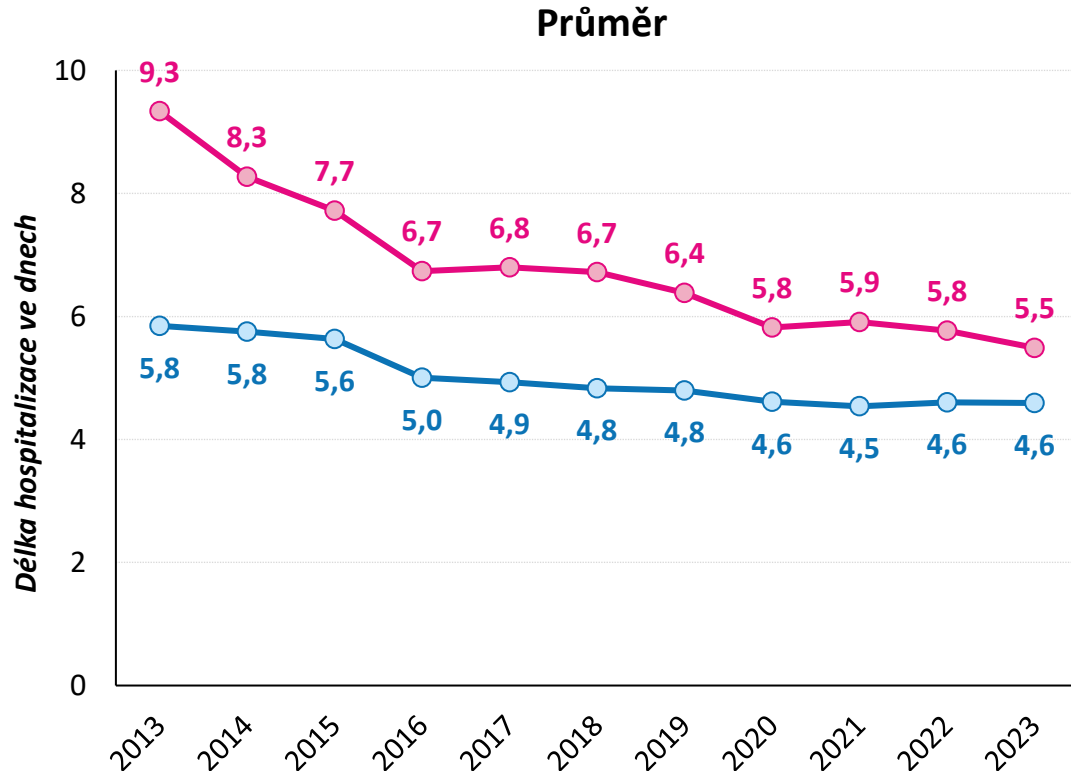

Délka hospitalizace novorozence

Zdroj: Národní registr reprodukčního zdraví, Modul Novorozenců + Asistované reprodukce

Poznámka: NRAR odpovídá stavu registru k 24. 10. 2024

Metodika: Průměrná délka hospitalizace je počítána z poslední Zprávy o novorozenci a pouze u těch, kteří byli propuštěni domů.

■ po AR ■ bez AR

SHRNUTÍ

- Míru využívání metod asistované reprodukce určuje dostupnost – legislativní, finanční
  - Význam asistované reprodukce v čase stoupá
  - Průměrný věk rodiček po AR je vyšší o více než 4 roky, prvorodiček o 5 let
  - Zvyšuje se podíl porodů a podíl živě narozených po AR
  - Od roku 2012 se podařilo snížit výskyt vícečetných těhotenství
  - U těhotenství po asistované reprodukci přetrvává vyšší riziko předčasného porodu a s tím souvisejících komplikací
-
- **Asistovaná reprodukce je LÉČBA neplodnosti**
  - **Čím dříve, tím lépe!**

NÁRODNÍ REGISTR REPRODUKČNÍHO ZDRAVÍ

nzip.cz

ZDRAVÍ2030

Děkuji za pozornost!

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

